

телно придаточно сокращено прѣдложеніе. На мѣсто: *издаденъ* много въ море-то, може да ся каже; *който ся е издалъ* много въ море-то. Това ще бѣде пълно придаточно опрѣдѣлительно прѣдложеніе. Относително-то мѣстоименіе: *който*, наедно съ глагола: *ся е издалъ*, сж сократены въ причастіе: *издаденъ*.

Причастіе-то ся употрѣблява въ сокращены-тъ придаточны опрѣдѣлительны прѣдложенія и служи за сокращеніе на относително мѣстоименіе и глаголъ (*).

2. *Разлиты-тъ* по земнѣ-тъ повърхнинѣ воды образуватъ едно голѣмо собраніе водно—океанъ.

Разлиты-тъ—ся относи на думѣ: *воды*, на вопросъ: *кои воды?* показва отличительны-тъ имъ признакъ, спорядъ това е имя прилагателно. Това прилагателно имя е произведено отъ глаголъ: *разлежъ*, затова е причастіе зал. страд., видъ совершенно—окончателенъ.

(*) Въ българския-тъ языкъ е употрѣбително само страдателно-то причастіе, а причастіе отъ дѣйствителенъ и срѣденъ залогъ не ся чуе въ живъ разговоръ, но въ писменныя-тъ языкъ ся срѣща тукъ-тамъ у всички-тъ почти наши писатели. Затова не ще бѣде излишно да ся запознае съ форми-тъ и съ значеніе-то на причастіе-то ученика-тъ, който изучава Грамматикѣ-тъ

Дѣйствителны-тъ причастія не сжществуватъ и въ руския-тъ разговорный языкъ, но тѣ составляватъ неотемлемѣ принадлежность на литературныя-тъ. Това причастіе сж взели рускы-тъ писатели отъ церковныя-тъ языкъ и сж обогатили своя-тъ. Зачто и нѣя да не ся ползваме отъ богатство-то на церковныя-тъ языкъ, кога днесъ цѣлый ученый Свѣтъ признава церковныя-тъ языкъ за старо-българский? За свидѣтельство на това, че тѣя форми отъ дѣйствително-то причастіе сж българскы, служатъ оныя прилагателны имена, които сж изгубили силѣ-тъ на причастіе-то, но сохраняватъ форми-тъ му; каквы-то сж: *сжщій*, *горящій*, *вопящій* (който е: който гори, който вони), подобны прилагателны въ руския-тъ языкъ окончаватъ не на *щій*, а на *чій*: наприм. *горячій*, *кипащій* и пр.

Нѣкои наричатъ причастіе и самыя-тъ глаголъ, кога окончава на: *лъ*, *ла*, *ло*, което други, за отличіе отъ причастіе-то, наричатъ спрягателно причастіе, зачтото тѣя форма отъ глагола наедно съ спомогателныя-тъ глаголъ составлява сложны-тъ времена. Но то, освѣнъ това, гдѣто има три рода, като прилагателны-тъ имена, нѣма друго ничто общо съ причастіе-то. Причастіе-то, както казахме, е слито отъ относително мѣстоименіе и отъ глаголъ, и тѣя двѣ части отъ рѣчь-тъ всякога ся подразумѣватъ въ него.